

Impressie bij de tweede Ankerlezing, gehouden 15 maart 2018 in Voorthuizen.

Onderwerp: Geestelijke strijd: lessen uit de kerkgeschiedenis door dr. M. van Campen.

Deze impressie is geschreven door mevrouw M. Boerhout uit Barneveld.

Mij is gevraagd een impressie te geven van de Ankerlezing Geestelijke strijd met als subthema Lessen uit de Kerkgeschiedenis op 15 maart 2018 in Voorthuizen.

Vooraf las dr. J. Hoek 1 Petr. 5: 5-11. In vers 8 staat: "Wees nuchter en waakzaam; want uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden". Die waakzaamheid was/is nodig in alle eeuwen. Dr. M. van Campen stond stil bij enkele cruciale aspecten en momenten in die eeuwen ten aanzien van geestelijke strijd:

In de Vroege Kerk was er nog geen leer over duivelen (demonologie), maar de eerste christenen waren zich wel degelijk bewust van demonische invloeden. Dat blijkt uit het ingrijpende proces en de rituelen bij de doop, die beleefd werd als de overgang van het rijk van de duisternis naar het Koninkrijk van God!

In de "duistere" Middeleeuwen was er (ook door heilonzekerheid) veel angst voor de dood, de duivel en voor helse folteringen na de dood wanneer men onvoldoende geleefd had naar Gods geboden en de kerkelijke voorschriften (schilderijen Jeroen Bosch).

Bij de Reformatie denken we vooral aan Maarten Luther ("Mens tussen God en duivel") en zijn strijd tegen de duivel. Hij riep op om zonder ophouden tegen deze hoofdvijand te bidden "want als God ons niet beschermde, zouden wij geen uur voor hem veilig zijn". Luthers theologie wordt wel de theologie van de aanvechting genoemd. De aanvechting is ook heilzaam en nodig. De Bijbel, "vrolijk zingen" en het gebed zijn de belangrijkste wapens in de strijd tegen de duivel.

In de tijd van de Verlichting stond de rede, het menselijk verstand bovenaan. In christelijke kring bestreed Balthasar Bekker het volksgeloof in duivels, spoken en heksen én het geloof in de macht van demonen, omdat (zo meende hij) na de overwinning van Christus op de paasmorgen de duivel niet langer in staat is om negatieve invloed op mensen uit te oefenen. Jakobus Koelman bestreed de zienswijze van Bekker.

In de Nadere Reformatie werd veel gesproken over geestelijke verlatingen (verachtering in de genade). Geestelijke strijd wordt niet alleen veroorzaakt door satan en zijn handlangers, maar kan zelfs van God uitgaan (Ps. 22, 42, 43, 88). Gisbertus Voetius en Theodorus en Wilhelmus à Brakel schreven veel over deze geestelijke strijd waarbij men door het ontbreken van geloofszekerheid geen vreugde in God ervaart. Bepaalde zonden kunnen daarvan de oorzaak zijn. Maar God verlaat Zijn kinderen nooit definitief. Voetius: "verlatende verlaat Hij niet".

Eerlijk gezegd had ik verwacht (en gehoopt) dat over déze geestelijke strijd gesproken zou worden op deze avond! Hopelijk gebeurt dat in de volgende lezing!?

In de 20e en 21e eeuw hebben ontmythologisering en cynisme veel invloed, maar de duivel gaat door met zijn werk (misschien juist wel héviger in onze tijd). Dat blijkt b.v. uit de satanskerken en het boek *The Exorcist* (duivelbezweerder). Als reactie hierop schreef Hal Lindsey "Satan leeft

onder ons" en dr. Willem Ouweneel "Het domein van de slang". In die tijd geloofde nog maar 20% van de Nederlandse bevolking in het bestaan van de duivel. De laatste jaren is het boek "Geestelijke strijd. Demonie en bevrijding in christelijk perspectief" van dr. Mart-Jan Paul bekend geworden en veel besproken.

Na het beantwoorden van verschillende vragen kwamen we tot de slotsom dat de oproep van Petrus (waarmee we begonnen) nog altijd geldt. En dat we de geestelijke wapenrusting uit Efeze 6 nodig hebben. En bovenal dat Christus, de Paasvorst, tóch Overwinnaar is!!

Ik vroeg me aan het eind van de avond af hoe het komt dat ik nog nooit te maken heb gehad met mensen die concreet iets van demonen ervaren (hebben). Komt dat omdat ik in een beschermde omgeving ben opgegroeid, heb geleefd en gewerkt? Zit ik alleen maar in een comfortzone? Thuis heb ik op YouTube een gedeelte van een les over dit onderwerp van dr. Paul beluisterd. Wat bij mij bleef hangen was de reactie van hem, nadat een ouderling tegen hem had gezegd dat ervaringen met demonen in zijn gemeente niet voorkomen: "Dan evangeliseren jullie niet!" Dat geeft te denken.